

BESLUTSFÖRSLAG

Datum 2020-02-10
Ärendenummer 2020-POL000105

1 (4)

Återremiss Nya regler för färdtjänst och sjukresor KTN

Ordförandens förslag

1. Kollektivtrafiknämnden föreslår regionfullmäktige att fastställa regelverk för färdtjänst och sjukresor enligt föreliggande förslag.

Sammanfattning

Regionstyrelsen har återremitterat ärendet om regler för färdtjänst och sjukresor till kollektivtrafiknämnden. Kollektivtrafiknämnden föreslår, med gjorda förtydliganden, regionfullmäktige att fastställa regelverket.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag
2. Bilaga 1 - Regleverk för färdtjänst och serviceresor

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Regionstyrelsen har efter yrkande återremitterat ärendet avseende nya regler för färdtjänst och sjukresor till kollektivtrafiknämnden. Yrkandet avsåg en farhåga att det nya regelverket skulle innebära en omotiverat hög administrativ belastning för legitimerad sjukvårdspersonal. Kollektivtrafiknämnden besvarar yttrandet och föreslår, med nedanstående förtydliganden, regionfullmäktige att fastställa regelverket enligt föreliggande förslag. Förslag till regelverk är inte justerat sedan föregående version, endast nedanstående förtydligande tillkommer i ärendet.

Idag kan enbart anställda i offentligt finansierad hälso- och sjukvård intyga patientens behov av resa med serviceresefordon, med giltighetstid på maximalt fem år. Inga begränsningar gäller för bokning av själva resan, exempelvis kund, närstående, god man eller personal i kommunal tjänst tillåts att boka så länge intyg finns. Syftet med de nya förslagen är främst att frigöra serviceresefordon till de resenärer som har ett medicinskt behov av dessa och att leverera rätt fordon men också att underlätta för personalen inom hälso- och sjukvården och

den kommunala omsorgen, frigör vårdplatser snabbare, minska administrativ tid och att en högre grad av samordning minskar påverkan på miljön. Det färd sätt som är trafiksäkert, ger minst miljöpåverkan och är kostnadseffektivt ska väljas i första hand. I händelse av målkonflikt mellan dessa tre ska trafiksäkerhet och miljö prioriteras.

Sjukresor är resor till och från vården och kan göras med allmän kollektivtrafik, eget fordon eller särskild kollektivtrafik. Enligt 6 § Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)(HSL) har Region Skåne ansvar för att det finns en ändamålsenlig organisation för att till och från vårdinrättning eller läkare transportera personer vars tillstånd kräver att transporten utförs med transportmedel som är särskilt inrättade för ändamålet. Kollektivtrafiknämnden har därvid identifierat två huvudalternativ avseende utformningen av sjukresor: Det första alternativet innebär att alla sjukresor med serviceresefordon, eller resa med serviceresefordon är behovsprövade. Då Skånetrafiken kan inte och ska inte bedöma vilka personers tillstånd som kräver transport med särskilt inrättade transportmedel, eftersom medarbetare inom Skånetrafiken inte har tillgång till medicinska underlag och inte heller har kompetens att bedöma behovet. Om sjukresa med serviceresefordon fortsatt ska vara behovsprövat måste hälso- och sjukvårdspersonal som har kännedom om resenärens hälsotillstånd och aktuella behov göra bedömningen. Det andra alternativet är att ta bort behovsprövningen. Att ta bort intygskravet helt kommer att innebära att bokningsprocessen förlängs, men framför allt att behovet av fordon och reseutvecklingen kommer att öka. Kostnadsökningen beräknas bli 55-60 Mkr/år utan att några större tidsvinster kan för hälso- och sjukvårdens administrativa processer kan identifieras. Härvid förordar kollektivtrafiknämnden det första alternativet: Att behovsprövningen för sjukresor med serviceresefordon eller resa med serviceresefordon ska vara behovsprövade.

I kollektivtrafiknämndens förslag till ändring i regelverket öppnas upp för att tillåta fler sätt för resenären att få sjukreseintyg baserat på hälsotillstånd och behov av resa med serviceresefordon, punkt 5.2.1.

”Legitimerad personal från offentligt finansierad hälso- och sjukvård inom Region Skåne eller kommunerna i Skåne beslutar om vilken servicegrad och individuella föreskrifter som ska uppfyllas för att sjukresa ska genomföras.”

Personal inom kommunerna har många gånger den bästa kunskapen om den äldre resenärens behov och underlättar då för hälso- sjukvårdspersonalen. Troligen kommer intygen att hanteras i den gemensamma vårdplanering som sker före eller i samband med utskrivning från sjukhus och intyget kan ha en giltighetstid på upp emot två år.

Sjukresor är en del av kollektivtrafiken och resorna samordnas för att nyttja resurserna optimalt och påverka miljön minimalt. Undantag från samåkning, tidigare benämnt ensamåkning, innebär att resenären får en direktresa utan stopp på vägen och i eget fordon, vilket tar större resurser i anspråk än samåkning. Den

typen av resa är av förklarliga skäl efterfrågat bland många resenärer som önskar nå sitt mål så fort som möjligt.

Kollektivtrafiknämnden identifierar här tre möjliga vägar framåt:

1. Att tillåta alla som önskar att åka ensam i fordonet.
2. Att behovet av undvika samåkning är behovsprövat.
3. Alla resor alltid samordnas, så som flera av landets regioner redan gör.
Om möjligheten att boka resa utan samåkning ska finnas kvar men inte ges till alla som själv så önskar måste hälso- och sjukvårdspersonal som har kännedom om resenärens hälsotillstånd och aktuella behov göra bedömningen.

Kollektivtrafiknämnden föreslår att alternativ två, dvs. att undantag från samåkning, är behovsprövat. Därvid föreslås att resenärens läkare intygar att det finns medicinska skäl, som exempelvis infektionskänslighet, vid resa utan samåkning, men att dessa intyg blir så få att den administrativa bördan inte blir betungande. Intyget kan ha en giltighetstid på upp till två år.

Skånetrafiken erbjuder alla enheter inom hälso- sjukvården och tandvården både att boka sjukresor och att intyga rätten till sjukresa via en webbtjänst, vilket avsevärt minskar den administrativa belastningen på legitimerad vårdpersonal. Systemet ger också en bra överblick över alla resor till och från den egna enheten eller för en viss patient, och minskar behovet av att ringa för att boka eller kontrollera bokningsuppgifter. Webbtjänsten har blivit mycket uppskattad och två av tre resor som bokas av hälso- och sjukvården bokas nu via webben. Webbokning och webbintyg sparar tid och ökar servicen till vårdpersonalen och är den första i sitt slag i landet.

Skånetrafiken håller tillsammans med hälso- och sjukvården på att utveckla alternativ till resa med serviceresefordon för resenärer som kan åka allmän kollektivtrafik, för att ytterligare minska belastningen på hälso- och sjukvårdspersonalen. Projektet handlar om att erbjuda en gratis resa med kollektivtrafiken vid bokade besök inom hälso- och sjukvården och tandvården, med automatik i samband med kallelse.

Enligt Lag (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor behöver resekostnader ersättning enbart lämnas om vården eller behandlingen getts med anledning av sjukdom eller förlossning. Syftet är att ge rätt resor till rätt kunder. Vi har av den anledningen gett flera förslag för att minska administrationen utan att riskera att resor bokas till oberättigade, till exempel att kommunernas legitimerade personal kan förskriva intyg, äldre-äldre och färdtjänstberättigade behöver inga intyg och att resor till korttidsboende inom samma folkbokföringskommun tillåts. Parallellt sker ett arbete med att utveckla de digitala tjänsterna så som webbokning och webbintyg, biljett till kollektivtrafiken vid ett planerat vårdbesök, e-learning kring regelverket och samordning av fordon som frigör fordon och därmed vårdplatser snabbare.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Med föreliggande förslag tillkommer inga ytterligare kostnader för färdtjänst och sjukresor som är genererade av regelverket eller dess tillämpning. Väljer regionfullmäktige en annan väg än den av kollektivtrafiknämnden föreslagna behöver de ekonomiska konsekvenserna analyseras ytterligare.

Juridisk bedömning

Samråd med regonjurist har inte bedömts som nödvändigt.

Miljökonsekvenser

Föreliggande förslag medför inga ytterligare miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan med fackliga organisationer har inte bedömts som nödvändig.

Uppföljning

Uppföljning sker inom ramen för förvaltningens ordinarie verksamhet.

Carina Zachau
ordförande

Linus Eriksson
trafikdirektör